

Вороніна В. А.
студентка 2 курсу факультету прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЗЕМЕЛЬ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Головною особливістю земель оздоровчого призначення є те, що на таких землях розміщується багато природних лікувальних ресурсів, будівлі та споруди з об'єктами інфраструктури, необхідні для експлуатації останніх та які найчастіше використовуються з метою лікування, медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації, завдяки чому вказана категорія підлягає особливій охороні [4].

Правову базу регулювання використання вказаних земель складає Конституція України, Земельний кодекс України, а також ЗУ «Про курорти».

Головним пріоритетом використання земель оздоровчого призначення є лікувальні ресурси або певні елементи навколишнього природного середовища, які багаті своїми природними властивостями та здатні здійснювати лікувально-оздоровчий вплив на фізіологічний та психологічний стан організму людини, що діє і на поновлювання його життєвих сил. Вони включають в себе: мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, придатні для використання з метою лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань, озокерит, ропа лиманів та озер, морська вода, природні об'єкти і комплекси із сприятливими для лікування кліматичними умовами [3].

Відповідно до ст. 47 Земельного кодексу України, до земель оздоровчого призначення належать землі, які мають природні лікувальні властивості, які використовуються або можуть використовуватися для профілактики захворювань і лікування людей [1]. Також на землях оздоровчого призначення забороняється діяльність, яка суперечить їх цільовому призначенню або може негативно вплинути на природні лікувальні властивості цих земель.

Згідно зі ст. 16 Закону України «Про курорти», виявлення природних лікувальних ресурсів здійснюється шляхом проведення комплексних медико-біологічних, кліматологічних, геолого-гідрологічних, курортологічних та інших дослідницьких робіт [2]. У разі виявлення природних лікувальних ресурсів, останні підлягають медико-біологічній оцінці їх якості та цінності Міністерством охорони здоров'я України. Після чого

встановлюються методи використання виявлених природних лікувальних ресурсів у профілактичних та лікувальних цілях.

Наступним етапом є проведення геолого-розвідувальних робіт щодо знаходження експлуатаційних запасів родовищ лікувальних підземних мінеральних вод, лікувальних грязей та інших корисних копалин, які відносяться до природних лікувальних ресурсів [4]. Після цього, ці землі оздоровчого призначення затверджуються та вносяться до Державного фонду родовищ корисних копалин України та передаються для використання за призначенням відповідно до законодавства України.

ЗУ «Про курорти» визначено правовий режим зон округу санітарної охорони курорту:

Перша зона вважається зоною суворого режиму, вона охоплює місце виходу на поверхню мінеральних вод, вода яких використовується для лікування, пляжі, а також прибережну смугу моря, а також прилеглу до пляжів територію шириною не менш як 100 метрів і території, на яких розташовані родовища лікувальних грязей, мінеральні озера та лимани.

Друга зона має назву зони обмежень і охоплює: територію, на якій відбувається стік поверхневих і ґрунтових вод до місця виходу на поверхню мінеральних вод або до родовища лікувальних грязей, місць неглибокої циркуляції мінеральних та прісних вод, до мінеральних озер та лиманів, що формують мінеральні джерела; також парки, ліси та інші зелені насадження, використання яких без дотримання вимог природоохоронного законодавства та правил, передбачених для округу санітарної охорони курорту, може призвести до погіршення природних і лікувальних факторів курорту природні та штучні сховища мінеральних вод і лікувальних грязей; територію, на якій знаходяться санаторно-курортні заклади та заклади відпочинку і яка призначена для будівництва таких закладів.

Третя зона називається зоною спостережень, що охоплює всю сферу формування і споживання гідромінеральних ресурсів, лісові насадження навколо курорту та території, господарське використання яких без дотримання встановлених для округу санітарної охорони курорту правил, може несприятливо впливати на гідрогеологічний режим родовищ мінеральних вод і лікувальних грязей, ландшафтно-кліматичні умови курорту, на його природні та лікувальні фактори.

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III // Відомості Верховної Ради України . – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
2. Про курорти : Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 50. – Ст. 435.

3. Правовий режим земель оздоровчого призначення [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://advocat-cons.info/engine/print.php?newsid=593>.

4. Землі оздоровчого призначення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.amm.org.ua/ua/study-book/18-conservation-etc/147-resorts>.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Караханян К.М.